

INKOOP- EN AANBESTEDINGSBELEID VANAF 2020 (samenvatting)

1 INHOUDSOPGAVE

1	Inhoudsopgave	2
2	Voorwoord	3
3	Inleiding	4
4	Leeswijzer	5
5	Schematische weergave gemeentebestuur	6
6	Organigram gemeente Lelystad	7
7	Juridische uitgangspunten	8
7.1	Algemeen juridisch kader	9
7.2	Staatsteun	9
7.3	Integriteit	9
8	Doelmatigheid	10
8.1	Doelmatig en doeltreffend	11
8.2	Prijs-kwaliteitverhouding	11
8.3	Lastenverlichting	11
9	Maatschappelijk Verantwoord Inkopen	12
9.1	People	13
9.2	Planet	13
9.3	Profit	13
9.4	Lokale economie en Midden- en Kleinbedrijf (MKB)	13
10	Inkoopdilemma's	14
10.1	Strategische vraagstukken	15
10.2	Marktconsultatie	15
11	Nadere informatie	16

2 VOORWOORD

Gemeente Lelystad neemt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid serieus. Zo werken we aan een stad die in 2025 energieneutraal hoopt te zijn, maar ook aan een stad waarin iedereen mee mag en kan blijven doen. Dat vraagt om een goede dienstverlening aan en zorg voor en aan onze burgers. Maar zoals in ons raadsprogramma staat te lezen, betekent dit ook dat inwoners, bedrijven en instanties van ons mogen verwachten dat gemeente Lelystad waar voor hun geld levert als het gaat om dienstverlening en effectieve en efficiënte uitvoering van haar taken.

Ons Inkoopbeleid maakt onderdeel uit van deze visie op de stad. Door meer partnership en minder recht-toe-rechtaan inkopen proberen wij opdrachtnemers, meer dan voorheen, te betrekken bij onze maatschappelijk rol. Op die manier ontstaat er een samenwerkingsverband die voor alle partijen (Opdrachtnemer – Opdrachtgever – Burger) een win/win situatie oplevert. Het past naadloos bij het werken volgens onze kernwaarden: samen, betrokken, duidelijk. Met het nu voorliggende Inkoopbeleid proberen we, vanuit inkoop, opdrachtnemers te inspireren om hun steentje bij te dragen aan het realiseren van onze doelstellingen en de verdere groei van onze stad. *Op die manier 'doet inkoop er (echt) toe'!*

Arjen Schepers
Gemeentesecretaris gemeente Lelystad

3 INLEIDING

Het nu voorliggende boekje is een samenvatting van het “Inkoop- en Aanbestedingsbeleid gemeente Lelystad vanaf 2020”

Het Inkoopbeleid is bedoeld voor de burgemeester, de wethouders, de raadsleden en gemeenteamttenaren die op welke manier dan ook (beleidsmatig, beheersmatig, controlematig, operationeel) te maken hebben met inkoop en aanbesteden voor het realiseren van de gestelde doelstellingen. Daarnaast zorgt het ervoor dat ook derden op de hoogte zijn van de doelstellingen, uitgangspunten en procedures die gemeente Lelystad bij haar inkopen hanteert.

Het Inkoopbeleid is al in 2017 vastgesteld door het College van gemeente Lelystad en de Raad is hierover geïnformeerd. Het is door de snel veranderende wet- en regelgeving een dynamisch document. Verplichte wettelijke wijzigingen en/of kleine tekstuele aanpassingen zonder beleidsmatige gevolgen, kunnen in voorkomend geval direct door de inkoopcoach in dit document worden aangebracht. Dit heeft nu geresulteerd in het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid vanaf 2020.

Jaarlijks zal er een evaluatie plaatsvinden op het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid. De uitkomst van deze evaluatie bepaalt mede of en in welke mate het beleid aangepast dient te worden.

Voor nadere informatie en/of opmerkingen kunt u altijd contact opnemen met de inkoopcoach van gemeente Lelystad (e-mail inkoop@lelystad.nl).

P(eter) C. Bakker, Inkoopcoach
K(arin) Blikendaal, Adviseur Inkoop

4 LEESWIJZER

Het Inkoopbeleid kent een logische opbouw. In hoofdstuk 5 is er een schematische weergave van het gemeentebestuur neergelegd terwijl hoofdstuk 6 inzicht geeft in het organigram van gemeente Lelystad.

Als overheidsorganisatie hebben wij te maken met wet- en regelgeving. In hoofdstuk 7 zijn de juridische uitgangspunten beschreven waarbinnen inkoop dient te opereren.

Een euro kun je maar eenmaal uitgeven. In hoofdstuk 8 is neergelegd op welke wijze wij doelmatig en doeltreffend denken te kunnen inkopen.

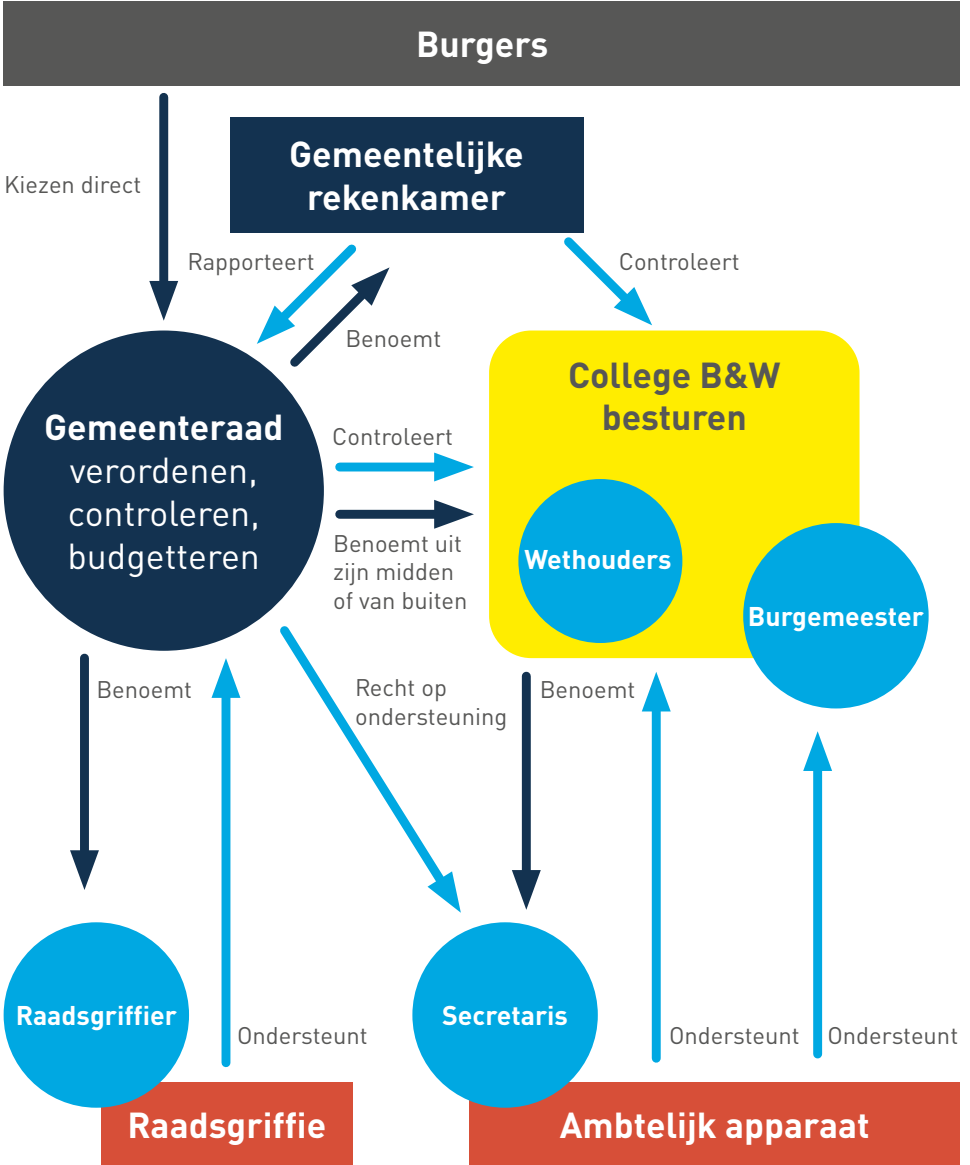
Wij willen een duurzame gemeente zijn en hebben daarom Maatschappelijk Verantwoord Inkopen hoog in ons vaandel staan. In hoofdstuk 9 wordt beschreven op welke manier wij hier, samen met onze opdrachtnemers, invulling aan (willen) geven.

Om op een verantwoorde wijze in te kunnen kopen dienen er soms keuzes gemaakt te worden. In hoofdstuk 10 is neergelegd voor welke dilemma's inkoop soms geplaatst wordt en welke keuzes er dan gemaakt dienen te worden.

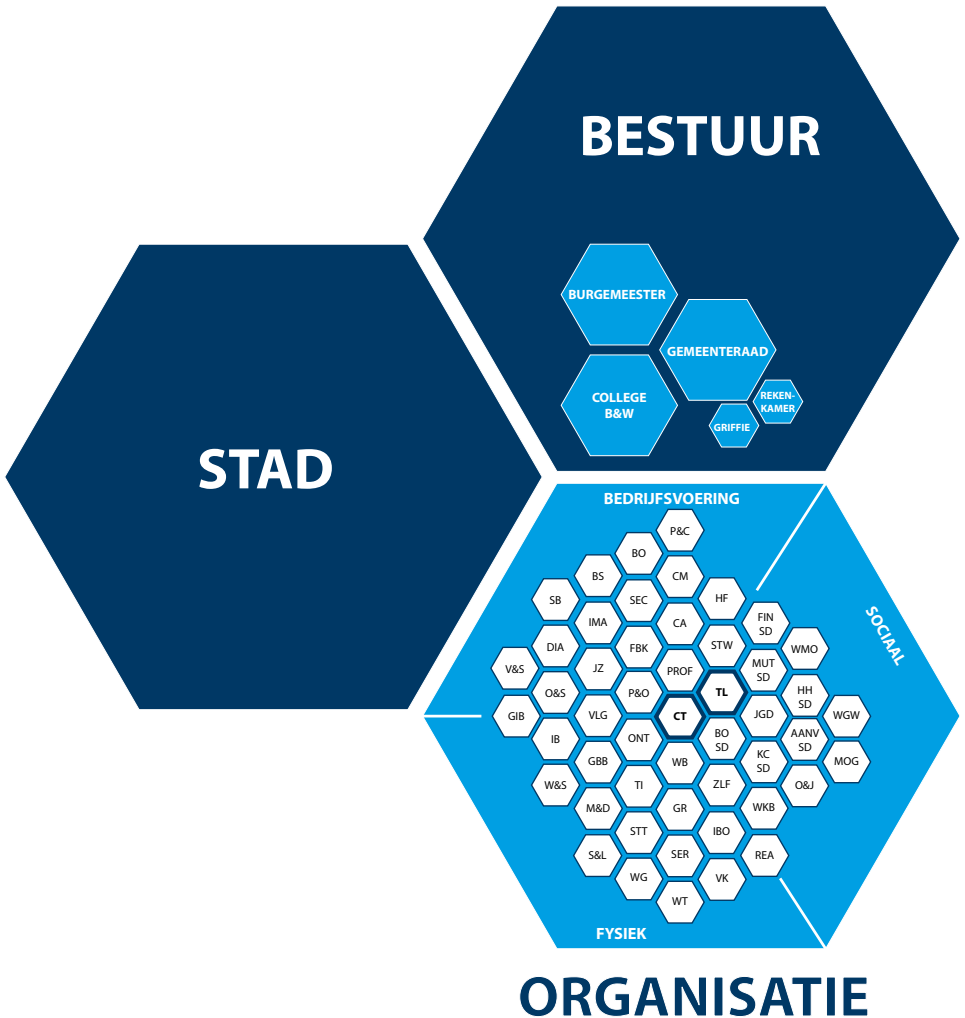
5 SCHEMATISCHE WEERGAVE GEMEENTEBESTUUR

Een gemeentelijke organisatie is best lastig te doorgronden. Vandaar onderstaande schematische weergave van het gemeentebestuur.

6 ORGANIGRAM GEMEENTE LELYSTAD

Het is één van de grootste uitdagingen van deze tijd: vrijheid versus verantwoordelijkheid bij het werken. Veel organisaties stellen zich de vraag hoe ze het eigenaarschap kunnen teruggeven aan de professionals. Onderstaand is het organigram van de gemeentelijke organisatie neergelegd zodat er een globaal beeld ontstaat in de verschillende verantwoordelijkheden van de teams.

7 JURIDISCHE UITGANGSPUNTEN

Gemeente Lelystad koopt rechtmatig in. Dat is ook waar de accountant elk jaar weer op toetst.

Als overheidsorganisatie hebben wij te maken met verschillende wet- en regelgeving. Al de relevante wetten zijn dan ook opgenomen in ons Inkoop- en Aanbestedingsbeleid.

In sommige gevallen mag er, beargumenteerd, worden afgeweken van hetgeen er in het Inkoopbeleid is neergelegd. We proberen het aantal afwijkingen te beperken om te voorkomen dat het toepassingsbereik van het Inkoopbeleid wordt uitgehold.

Wij hanteren onze eigen, op het VNG-model gebaseerde, Algemene Inkoopvoorwaarden. Daarnaast gebruiken wij voor ICT-trajecten de GIBIT-voorwaarden en wanneer er sprake is van verwerking van persoonsgegevens is de eigen Verwerkersovereenkomst van toepassing.

7.1 Algemeen juridisch kader

Gemeente Lelystad volgt bij inkoop en aanbesteden een procedure die in overeenstemming is met geldende wet- en regelgeving. De meest relevante wet- en regelgeving voor inkoop volgt uit:

- de Aanbestedingswet 2012
- de Gids Proportionaliteit
- het Uniform Europees Aanbestedingsdocument
- het Administratief Reglement Werken 2016
- het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie
- de Wet Markt en Overheid
- het Burgerlijk Wetboek
- de Gemeentewet

Al deze wetten zijn verwerkt in het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid. Beargumenteerde afwijken van hetgeen in het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid is neergelegd is uitsluitend mogelijk na een schriftelijke goedkeuring van de gemeentesecretaris.

7.2 Staatssteun

Het verlenen van staatssteun is verboden. Om het vermoeden van staatssteun tegen te gaan zal er in voorkomend geval een open en transparante aanbestedingsprocedure worden gevolgd.

7.3 Integriteit

Al onze bestuurders en ambtenaren handelen integer.

Ook onze leveranciers dienen integer te handelen. Een toetsing van de integriteit is mogelijk door het hanteren van juiste uitsluitingsgronden of het hanteren van de vastgestelde gedragscodes zoals neergelegd in de “Gedragscode Integriteit gemeente Lelystad 2017”, dé gedragscode voor ambtenaren en andere medewerkers van onze organisatie.

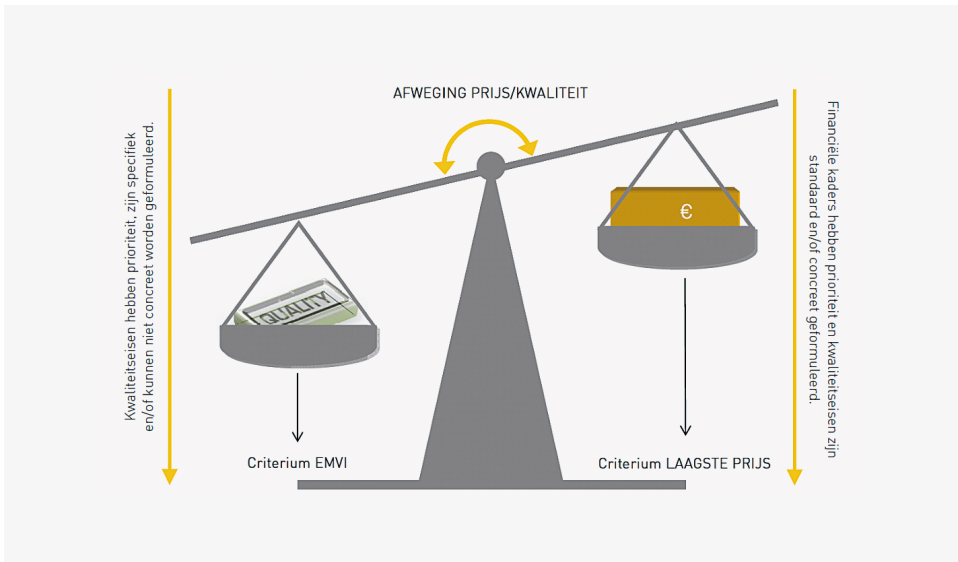

8 DOELMATIGHEID

Gemeente Lelystad wil rechtmatig en doelmatig Inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed. Mede daarom kopen we in zoals in ons Inkoop- en Aanbestedingsbeleid neergelegd.

Daarnaast kopen wij ook efficiënt en effectief in. Dat betekent dat de inspanningen en uitgaven daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel; de kosten in redelijke verhouding staan tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen centraal staan.

Wij dragen onze lokale ondernemers een warm hart toe. Wij zorgen ervoor dat er, natuurlijk binnen wet- en regelgeving, voldoende toegang is voor lokale ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.

8.1 Doelmatig en doeltreffend

Bij doelmatigheid wordt er gekeken naar de mate waarin de gewenste prestaties en het streven naar maatschappelijke effecten worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen.

Bij doeltreffendheid wordt er gekeken naar het resultaat dat uiteindelijk echt wordt behaald met betrekking tot gewenste prestaties en maatschappelijk effecten.

8.2 Prijs-kwaliteitverhouding

Wij willen inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijs-kwaliteitverhouding. Bij het inkopen van Werken, Leveringen en Diensten kunnen wij ook interne en andere (externe) gemeentelijke kosten betrekken in de afweging. Ook de kwaliteit van de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten speelt een belangrijke rol. Er zal daarom continu gezocht worden naar de beste prijs-kwaliteitverhouding, in samenspraak met interne beleidsregels en geldende wet- en regelgeving. Alleen wanneer er geen onderscheidend vermogen aanwezig is op product- en/of leveranciersniveau zal de prijs bepalend zijn voor de gunning van de opdracht.

8.3 Lastenverlichting

Door het uitvoeren van een efficiënt inkoopproces kunnen de administratie lasten voor ons en voor de geïnteresseerde partijen worden verlaagd. Dit wordt gerealiseerd door:

- hanteren van de juiste aanbestedingsprocedure (geen onnodige toename maatschappelijke kosten)
- gebruik maken van TenderNed (alles digitaal)
- afsluiten raamovereenkomsten of langlopende contracten (verlaging van periodieke aanbestedingskosten)

9 MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD INKOPEN

Duurzaam inkopen is een vorm van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap waarbij People, Planet en Profit met elkaar in balans zijn. Gemeente Lelystad is één van de ondertekenaars van het Manifest “Maatschappelijk Verantwoord Inkopen”.

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) betekent dat er bij de inkoop van Werken, Leveringen en Diensten in alle fasen van het inkoopproces rekening wordt gehouden met de sociale, ecologische en economische dimensies van duurzaamheid. Het is voor overheden een belangrijk instrument dat kan helpen duurzaamheidsambities te realiseren.

Het beleid van gemeente Lelystad is gericht op het bevorderen van de duurzame leefomgeving alsmede het creëren van werkgelegenheid.

In juli 2018 heeft Lelystad officieel het keurmerk Fairtrade gemeente gekregen. Deze titel geeft aan dat in een gemeente winkels, horeca, bedrijven, organisaties, inwoners en lokale overheid samenwerken aan meer eerlijke handel.

9.1 People

Bij People gaat het om het welzijn van de medewerkers van het bedrijf, maar ook van de maatschappij als geheel.

Wij willen in het kader van ons sociaal-maatschappelijk beleid zoveel mogelijk mensen in onze gemeente aan het werk krijgen, hebben en houden. Bij opdrachten met een contractwaarde van > € 200.000,00 is het mogelijk SROI (social return on investment) toe te passen. De opdrachtgever dient dan een tegenwaarde van 5% van de opdrachtsom te besteden aan social return.

9.2 Planet

Planet betekent dat de bedrijfsactiviteiten binnen ecologische randvoorwaarden plaatsvinden.

Wij hebben een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer en streven ernaar om zoveel als mogelijk duurzaam in te kopen. Omdat duurzaam een containerbegrip is worden de eisen/wensen hieromtrent situationeel en per inkooptraject vastgesteld.

9.3 Profit

Profit kijkt naast de financiële prestaties van het bedrijf zelf, ook naar de economische effecten van de bedrijfsactiviteiten op de omgeving.

Een organisatie is winstgericht om de toekomst van de organisatie zeker te stellen en daarmee vormt winst de financiële basis van de organisatie. Hiermee is de aanwezigheid van Profit een voorwaarde om ook de twee andere dimensies (Planet en People) te verbeteren.

9.4 Lokale economie en Midden- en Kleinbedrijf (MKB)

Wij houden, binnen de wet- en regelgeving, rekening met onze lokale economie. 'Local sourcing' kan bijdragen aan de doelmatigheid maar mag niet leiden tot het onnodig laten liggen van regionale, nationale of Europese kansen.

Wij hebben ook oog voor het MKB. Uitgangspunt is dat alle ondernemers gelijke kansen krijgen.

10 INKOOPTDILEMMA'S

Inkoop en het inkooplandschap veranderen voortdurend. Dat betekent een continu inspelen op verandering(en) maar ook steeds weer opnieuw keuzes moeten maken. Immers niet elk inkooptraject is hetzelfde en mocht het wel zo zijn dan zijn er mogelijk weer andere of gewijzigde belangen die een rol spelen. Kortom, het kennen en onderhouden van alle betrokken stakeholders, het kennen van de markt en haar veranderingsbereidheid en het aan de dag leggen van creativiteit en flexibiliteit is benodigd om te kunnen omgaan met, en een antwoord te vinden op, de dilemma's die bij inkooptrajecten spelen. Het zijn strategische vragen die beantwoord moeten zijn voordat er een inkooptraject wordt opgestart.

10.1 Strategische vraagstukken

Inkopen is meer dan een prijs opvragen bij een leverancier. Voorafgaand aan een inkooptraject dienen er bepaalde vragen te zijn beantwoord zodat de inkoop op de juiste manier en met de juiste uitgangspunten en doelstellingen op de markt gezet kan worden. Dit komt de kwaliteit van de uitvraag ten goede, getuigt van professioneel opdrachtgeverschap en leidt tot een betere aanbidding. Dat alles leidt dan uiteindelijk weer tot een beter inkoopresultaat.

10.2 Marktconsultatie

Goede kennis van de markt levert 'value for tax payers money'. Met die kennis heeft gemeente Lelystad meer kansen om het MKB, duurzaamheid en innovatie te stimuleren. Bovendien levert het een betere prijs-kwaliteitverhouding op.

Een marktconsultatie is een georganiseerde informatie-uitwisseling met belanghebbende partijen (ondernemers, burgers, belangenorganisaties) over een voorgenomen inkooptraject. Aan de hand van de opgedane informatie en inzichten kunnen de haalbaarheid en de randvoorwaarden van de opdracht vast worden gesteld. Dit kunnen zeer concrete vragen zijn: welke selectie- of gunningscriteria zou ik moeten toepassen, en welke gewichten moet ik verbinden aan de gunningscriteria in een aanbesteding? Maar het kan juist ook – veel breder – gaan over het inzicht krijgen in of zicht krijgen op mogelijke oplossingen voor een probleem. Ook kan de markt om ideeën gevraagd worden. Op die manier wordt de markt uitgedaagd om met oplossingen te komen en start de eigenlijke samenwerking al.

11 NADERE INFORMATIE

Met dit boekje krijgt u een globaal inzicht over wat gemeente Lelystad wil realiseren en op welke manier inkoop hieraan ondersteuning kan verlenen. Wij kunnen ons best voorstellen dat u nieuwsgierig bent geworden en meer wilt weten. Dat kan natuurlijk altijd. Op onze website (www.lelystad.nl/aanbestedingen) kunt u alle benodigde informatie terugvinden. Naast het volledige 'Inkoop- en Aanbestedingsbeleid van gemeente Lelystad' kunt u daar ook informatie over lopende en geplande aanbestedingen vinden.

Wilt u liever persoonlijk contact? Dat is mogelijk op elke woensdagmiddag, Wij zijn dan van 14:00 tot 16:00 uur aanwezig bij het Ondernemersplein in de centrale hal van het Stadhuis te Lelystad.

Natuurlijk kunt ons altijd per e-mail bereiken (inkoop@lelystad.nl).

Lelystad
April 2020

